

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra: germanistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
13.1.2012

Diplomant: Václava Hronková

Aprobace: ČJ-NJ/SS

Recenzent*)
~~Vedoucí*)~~ diplomové práce
Mgr.Eva Niklesová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Weibliche und männliche Berufsbezeichnungen in DaF- Lehrbüchern. Genderlinguistische Analyse (téma)

Předložená diplomová práce je věnována genderové analýze názvů povolání v učebnicích *Sprechen Sie Deutsch 2* a *Dialog Beruf 1*.

Poměrně rozsáhlá **teoretická část** (str. 12–67) se skládá z několika oddílů. Nejdříve diplomantka uvádí definici relevantních odborných termínů, dále se věnuje problematice genderu v jazyce, a to se zaměřením na generické maskulinum. Pojednáno je taktéž o přímé a nepřímé diskriminaci, o genderu v učebnicích a o jazykové ne/korektnosti v pracovních inzerátech.

V souvislosti s definováním a vymežováním odborných termínů bylo čerpáno především z internetových zdrojů (jde mj. o citace z Wikipedie – str. 13 a z online *Slovníku cizích slov* – str. 14), což zbytečně relativizuje odbornou úroveň práce. Diplomantka mohla a měla pracovat s fundovanějšími – a v českém jazyce dostupnými – odbornými prameny. Nelogické je uvedení podkapitoly *Generické maskulinum* na dvou různých místech (str. 14 a znovu na str. 15).

Diplomantka v teoretické části uvádí doslovné znění e-mailové odpovědi od Petra Vybírala, jazykového poradce zpravodajství České televize, jenž byl diplomantkou požádán o názor na výskyt generického maskulina v médiích (viz str. 18). Přestože se oslovený redaktor přiklání k myšlence, že paralelní femininní i maskulinní tvary „*média (ale hlavně lidé) nikdy užívat nebudou*“ (str. 18), lze kladně hodnotit snahu diplomantky neomezovat se na uvádění jazykovědných náhledů osob z akademických kruhů. Nejen pro účely možné komparace situace v ČR a v zahraničí lze za přínosnou část považovat informace o pojetí generického maskulina ve Švýcarsku. Implementace teoretických poznatků o generickém maskulinu v této zemi do české praxe je diplomantkou vhodně demonstrována na návrzích genderově korektnějších webových stránek PF JU v Českých Budějovicích.

V **části praktické** (str. 68–146) byl sledován výskyt femininních a maskulinních jazykových tvarů u názvů povolání, a to ve dvou výše zmíněných učebnicích. Diplomantka genderově analyzovala nejen úvodní texty, ale i rozlišování ženského a mužského jazykového tvaru v přehledech slovní zásoby, v doplňujícím materiálu a v česko-německém a německo-českém slovníčku na konci učebnice. Kvantitativní údaje o daných tvarech jsou vždy zpracovány do mnohdy i několikastránkových tabulek a výsledných grafů. Okomentování zjištěných výsledků je však strohé a ve většině případů spočívá ve věcném konstátování typu „...*je nutno podotknout, že ženské tvary se v této části objevují velmi málo.*“ (str. 73).

Analýza učebnice *Sprechen Sie Deutsch 2* je zakončena dotazníkem s cílem komplexního zmapování názorů studujících na práci s touto edukační pomůckou. Kapitola nezačíná očekávaným úvodním komentářem (zaměření, struktura a cíl dotazníku, hypotézy); diplomantka kapitolu rovnou zahajuje tabulkovým zpracováním výsledků šetření. Informaci o místě realizace

šetření je nutno hledat v úvodu a v závěru práce, údaj o počtu respondentů je uveden za dotazníkovou tabulkou. Přestože v názvu kapitoly je avizováno, že jde o *Dotazník k učebnici Sprechen Sie Deutsch 2*, z dotazníku vyplývá, že ve 47 případech z 60 je zjišťován postoj k učebnici *Sprechen Sie Deutsch 1* (viz str. 88). O omezené/relativní vypovídací hodnotě a spíše o odrazu subjektivního náhledu na daný edukační materiál lze hovořit v souvislosti s odpověďmi na následující otázku: „*Jak se Vám líbí učebnice Sprechen Sie Deutsch?*“, „*Jak hodnotíte témata v učebnici Sprechen Sie Deutsch?*“ Podrobnější komentář a vlastní úsudky o výsledcích dotazníku jsou mj. uvedeny v souvislosti s odpověďmi na otázku č. 6, v níž měli studující u vět s rodově nevyhraněným subjektem uvést spojitost výpovědi s prvkem femininním, či maskulinním. Očekávala by se komparace výsledků s údaji z identického typu dotazníkového šetření v *Nové cvičebnice německé gramatiky* (taktéž od nakladatelství Polyglot), jež bylo oponentkou realizováno v roce 2007.

Za slabinu práce lze považovat nedůslednost při práci s citovanými prameny. Diplomantka sice ke grafickému odlišení přímých citací jednotně užívá kurzivu, avšak uvozovek užívá pouze na některých místech (srov. str. 12, 14, 15, 16, 19, 69 ad.). Taktéž nejsou důsledně respektována pravidla citační normy, a to zejména u přejímání informací z internetových zdrojů (např. str. 15, 30, 33, 64).

Na některých místech textu se místo doložených skutečností nabízejí:

- nepodložená („publicistická“) generalizující tvrzení bez opory v odborných zdrojích (např. str. 14 – „*Je nutno podotknout, že v České republice bývají častěji utlačovány ženy.*“, str. 22 – „*Z důvodu nedostatku odborníků, učitelů v této oblasti [školství] je jim [mužům] často ve výběrovém řízení dána přednost před odbornými uchazečkami o zaměstnání.*“) a
- esejistické prvky (např. str. 29 – „*Ale je nutno si položit otázku, zda právě kulaté břicho není symbolem sex-appealu, mužnosti a spokojenosti chlapa?*“).

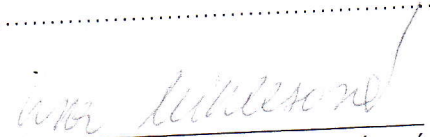
V práci se objevují občasné:

- překlepy a chyby (např. str. 16 a 29 – „*tématiku*“, str. 55 – „*...čím dál, tím více...*“, str. 84 – „*...obrázků, které zachují profese...*“, str. 97 – „*V renesanci musely zaoblené tvary těla, širokou pánev, neboť to bylo znakem krásy...*“, str. 109 – „*nakladatelství a autoři děkují za rada*“;
- formulační neobratnosti (např. str. 22 – „*Pokud ekonomika firem mající ve vedení ženy klesla, vykazovala totiž horší výsledky po dobu pěti měsíců před jejich jmenováním do funkce...*“, str. 22 – „*Kariérní postup mužů probíhá rychleji než za stejných pracovních podmínek než kariérní postup žen.*“, str. 24 – „*U této reklamy zůstává rozum stát, že dosud není stáhnuta jako nevhodná.*“) a
- typografické nedostatky (např. chybějící konec věty ve výčtech např. na str. 19, 31, 51, 108, chybějící mezera na str. 29 – „*15-19let*“ ad.).

I přes uvedené výtky doporučuji práci Václavy Hronkové k obhajobě a navrhuji hodnocení
--- velmi dobře ---.

- velmi dobře -

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis oponentky diplomové práce

13.11.

Českých Budějovicích dne 2012.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------